

Результати аналізу показників продовольчої безпеки країни свідчать, що в Україні склалася неоднозначна ситуація. У період загального рівня продовольчої безпеки країни функцію соціального захисту населення віддано державою окремім галузі — сільському господарству. Саме на неї покладено найбільший тягар. Розвиток галузі стримується низьким рівнем платоспроможного попиту населення країни, а будь-яке підвищення цін на сільськогосподарську продукцію викликає зниження (і без того загрозливо низького) рівня життя населення країни та може призвести до неконтрольованих наслідків.

Таким чином, результати дослідження дають змогу зробити такі висновки:

— Україна ще не може вважатися країною з високим рівнем продовольчої безпеки. Занадто високі відхилення фактичних обсягів споживання продуктів харчування населення країни від нормативних;

— не відповідають потенційним потребам населення обсяги вітчизняного виробництва продукції тваринництва ;

— низький рівень платоспроможного попиту з боку населення є головною проблемою продовольчої безпеки країни;

Вирішення зазначених питань, на наш погляд дасть можливість підвищити продовольчу безпеку людини в нашій державі.

Література.

1. Кастор Ж. де. Географія голода; пер. с англ. — М. : Изд-во иностранной литературы, 1954. - 387с.

2. Пасхавер Б.І. Продовольча доступність //Економіка України, 2001. - №7. — С. 69-77.

ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОЩУВАННЯ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР

***ГОЛОВАНОВА Г.Є.,* МАГІСТРАНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Олійно-жирове виробництво в Україні є досить перспективним видом економічної діяльності. Йому приділяється безліч уваги з боку багатьох вчених-аграрників. Протягом останніх декількох років ця

* Науковий керівник — Зайка С.О., ст. викладач

сфера зазнала певних структурних зрушень: відбулось нарощення обсягів переробки соняшнику, збільшилось виробництво ріпаку та сої, зріс експорт олійних культур і продуктів їх переробки [1].

На сьогодні розвиток олійно-жирового підкомплексу в Україні є не лише важливою частиною продовольчої безпеки, а й виступає важелем підвищення конкурентоспроможності олійної продукції на світовому ринку [2]. До основних пунктів, які характеризують розвиток підкомплексу, на даному етапі можна віднести: розробку і впровадження інноваційних технологій вирощування олійних культур; використання районованих високоврожайних сортів і гібридів; підвищення рівня забезпеченості технікою; підготовка фахівців для галузі.

Одним з пріоритетних напрямків розвитку, який би дійсно підвищив якісний рівень олієжирової продукції, можна назвати поступовий перехід профільних підприємств на органічне виробництво сировини. Україна володіє значним потенціалом для отримання сільськогосподарської продукції на екологічних засадах і займає першість у Східній Європі відносно сертифікованої площі посівів органічних сільськогосподарських культур. Спеціалізація таких площ визначена зерновими і зернобобовими, а також олійними культурами [3]. До останніх поки що належить лише соняшник, а в деяких господарствах – соя. Якщо з часом органічне виробництво олійних культур буде поширюватись і ставати в позицію основного, то до його складу можна буде задіяти такі культури як ріпак, льон, кукурудза, арахіс тощо.

Виробництво екологічно чистої сировини для олієжирового підкомплексу нині є дуже затратним і не має чітко визначеного ринку збуту. Реалізація продукції є переважно експортно орієнтованою, адже внутрішній ринок лише частково націлений на подібне споживання [4].

Органічне вирощування олійних культур має бути забезпечене відповідною стандартизацією на кожному етапі [5]. Невикористання хімічних і мінеральних добрив, фізичні та біологічні методи боротьби зі шкідниками, ручні роботи – це основні способи технологічних прийомів не лише стосовно вирощування екологічно чистих олійних, а й будь-якого виду сільськогосподарських культур. Продукти переробки олійних культур можливо використовувати у деяких галузях народного господарства як екологічно чисту сировину. Олії, отримані з органічної сировини, не повинні дезодоруватись, рафінуватись, додатково збагачуватись вітамінами та мікроелементами. Детальні

норми якості отриманої олійної продукції необхідно звести у суворі світові і національні стандарти, гармонізовані між собою.

Перспективність органічного вирощування олійних культур визначається також діяльністю держави у сфері агрополітики та сфері охорони здоров'я і навколишнього середовища. З кожним роком потреби здорового споживання підвищують вимоги до виробничих процесів в олійно-жировому підкомплексі. Нормативно-правова база діяльності підприємств, які займаються виробництвом і переробкою олійних культур екологічним способом, поки що визначається лише міжнародною сертифікацією і стандартизацією. На даному етапі правові, економічні, соціальні та організаційні основи ведення органічного сільського господарства знаходяться в Проекті Закону України «Про органічне виробництво» [6].

До стратегічних цілей, які мають бути досягнуті після переходу олієжирового підкомплексу на органічне виробництво, можна віднести:

- 1) забезпечення права населення на придбання високоякісної олійної продукції;
- 2) створення умов для переходу вітчизняної продукції олієжирового підкомплексу на вищий рівень конкурентоспроможності на світовому ринку;
- 3) раціональне і дбайливе використання земельних ресурсів;
- 4) освоєння нових угідь для органічного вирощування олійних культур;
- 5) розробка, впровадження і вдосконалення технологій вирощування олійних культур і виробництва олійної продукції.

Трансформація підприємств олієжирового підкомплексу в напрямку, що розглядається, потребує дієздатного фінансового, трудового, законодавчого та часового підґрунтя. Теоретично олійне виробництво України вже має досить потужностей для отримання екологічно чистої продукції, проте на практиці ряд вагомих чинників гальмують цей процес [7]. А перехід на органічне споживання органічних продуктів споживання – це крок до підвищення життєвих стандартів населення.

Література.

1. Жигалдо В.С., Сікачина О.В. Виробництво зернових та олійних культур в Україні: проблеми та перспективи в умовах світової продовольчої кризи / За ред. В. Артюшина. – К.: Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки ПРООН, 2008. – 44 с.

2. Голомша Н.Є., Файчук О.М. Конкурентоспроможність українських олійних культур та продуктів їх переробки на світовому аграрному ринку // Інноваційна економіка. - № 9, 2008. – С. 68-73.

3. Органік в Україні. Режим доступу: <http://organic.com.ua/uk/homepage/2010-01-26-13-42-29>.

4. Галяс А., Капштин М., Бакун Ю. Органічне агровиробництво: нові ринкові можливості та виклики для виробників зерна в Україні // проект «Якість зерна та система кредитування сільського господарства в Україні_фаза П». – Київ, 2008. – 71 с.

5. В. Вовк. Сертифікація органічного сільського господарства в Україні: сучасний стан, перспективи. Стратегія на майбутнє // Органічні продукти харчування. Сучасні тенденції виробництва і маркетингу. – Львів. - 2004. – С. 3-7.

6. Проект Закону України «Про органічне виробництво». Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/page/?4463>.

АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ

ГОРВАТ В.Ю., СТУДЕНТ,

МІГАЧОВА Ю.В., СТУДЕНТ,*

***ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Цукрові буряки – досить затратна культура, яка потребує значних вкладень як праці, так і коштів. При цьому в попередні роки її виробництво приносило лише збитки сільськогосподарським підприємствам, що змусило аграріїв віддати перевагу більш рентабельним культурам, наприклад, соняшнику. Залишившись без сировини у цукроварів було два варіанти: або порізати завод на металобрухт, або почати вирощувати буряки власноруч. От вийшло так, що найбільш успішні змогли не лише зберегти власне виробництво, а й суттєво розширити свої потужності.»

За результатами 2009 року найбільші аграрні компанії виробили близько 5 млн. т цукрових буряків, що становить 50 % загального виробництва даної культури в Україні, і майже 60 % виробленого сільськогосподарськими підприємствами. При цьому 3 найбільші компанії змогли виростити 26,5 % зібраного в Україні врожаю цукрових буряків. Варто також зауважити, що врожайність в

* Науковий керівник – Зайка С.О., ст.. викладач